

דְּהָא בְּגִבּוּרָה אֶחֱידָא תְּדִירָא. אֲשַׁתְּרָךְ, וְכִי דָּוֵד
הָיָה יָכִיל לְשַׁחֲרָא לִיהּ לְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, בְּאַרְעָא
רְחִיקָא, וְאֶתְתְּרָךְ מֵאַרְעָא דְשְׂכִינְתָּא שְׂרִיא.

אַלְא, אַף עַל גַּב דְּאֶתְתְּרָךְ מִתַּפְּן, לָא שְׂבִיב
דִּי דִּיָּה לְשַׁחֲרָא לִיהּ לְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא.
וְאַנָּה שְׂמַעְנָא, אֲשַׁתְּרָךְ: כְּמָאן דְּאָמַר, אִיזִיל
לְאַתְחֻזָּא קַמָּךְ, בַּר דְּלֹא יָכִילְנָא. כִּד אֲשַׁתְּרָךְ, בַּר
דְּאַנָּה לְבַר מֵאַתֵּר דְשְׂכִינְתָּא שְׂרִיא. צְמָאָה לָךְ
נַפְשִׁי, דְּהָא נַפְשָׁאִי וְגוֹפָא דִּילִי תְּאִיבִין לְגַבְךָ,
לְאַתְחֻזָּא קַמָּךְ, וְלֹא יָכִילְנָא, בְּגִין דְּאַנָּה בְּאַרְץ
צִיָּה וְעֵינָף בְּלִי מַיִם, דְּהָא אֶרֶץ צִיָּה וְעֵינָף אֶקְרִי לְבַר
מֵאַתֵּר דְשְׂכִינְתָּא שְׂרִיא. בְּגִין דְּמַיִם חַיִּים לָא שְׂבִיב
הָכָא. וּמָאן אֵינּוֹן מַיִם חַיִּים. דָּא שְׂכִינְתָּא, דְּכְתִיב
כָּהֵן (בְּרֵאשִׁית כו) בְּאֵר מַיִם חַיִּים, וְעַל דָּא אֶרֶץ צִיָּה וְעֵינָף
בְּלִי מַיִם כְּתִיב.

לְשׁוֹן הַקּוּדֶשׁ

כִּד אֲשַׁתְּרָךְ, רַק שְׂאֵנִי מַחוּץ לְמָקוֹם
שְׂשֻׁם שׁוּרָה שְׂכִינָה. צְמָאָה לָךְ נַפְשִׁי,
שְׂהַרִי נַפְשִׁי וְגוֹפִי מִשְׁתַּקְּקִים אֵלֶיךָ
לְהַרְאוֹת לְפָנֶיךָ, וְלֹא יָכִלְתִּי, כִּי אֲנִי
בְּאַרְץ צִיָּה וְעֵינָף בְּלִי מַיִם, שְׂהַרִי אֶרֶץ
צִיָּה וְעֵינָף נִקְרָא מַחוּץ לְמָקוֹם שְׂשׁוּרָה
שְׂכִינָה, מִשּׁוּם שְׂמַיִם חַיִּים אֵין מְצוּיִים
כָּאן. וּמִי הֵם הַמַּיִם הַחַיִּים? זֶו שְׂכִינָה,

אֵלֵהִים אֵלֵי אַתָּה, שְׂהַרִי בְּגִבּוּרָה אַחוּזָה
תָּמִיד. אֲשַׁתְּרָךְ, וְכִי אֵיךְ יָכִיל דָּוִד לְשַׁחֲרָ
אֵת הַקּוּדֶשׁ בְּרוּךְ הוּא בְּאַרְץ רְחוֹקָה,
וְגַרְשׁ מִהָאֶרֶץ שְׂפָה שְׂרוּיָה הַשְׂכִּינָה?
אַלְא, אַף עַל גַּב שְׂגַרְשׁ מִשְׁם, לֹא עֹב
אֵת שְׁלֹו לְשַׁחֲרָ אֵת הַקּוּדֶשׁ בְּרוּךְ הוּא.
וְאַנִּי שְׂמַעְתִּי, אֲשַׁתְּרָךְ – כְּמִי שְׂאוּמַר,
אֵלֶךְ לְהַרְאוֹת לְפָנֶיךָ, רַק שְׂלֹא יָכִלְתִּי.

אָמְרוּ רַבִּי חֵיִיא וְרַבִּי יוֹסִי, וְדָאֵי אֲזַרְחָא תְּקִינָא
 קָמֵן, עָאלוּ לְמַעְרְתָּא וְדַמְכוּ. בְּפִלְגּוֹ לִילִיא,
 שְׁמַעוּ קָל חַיּוֹתָא בְּמַדְבָּרָא דְנַהֲמִי. אֲתַעְרוּ. אָמַר
 רַבִּי חֵיִיא, הָא עֵידָן הוּא לְסַיְיעָא לְכַנְסַת יִשְׂרָאֵל,
 דְּהִיא מְשַׁבַּחַת לְמַלְכָּא. אָמְרוּ, כָּל חַד וְחַד לִימָא
 מְלָה מְמַה דְּשָׁמַע וַיִּדַע בְּאֲזַרְיִיתָא, יִתְבוּ בְּלַחוּ.

פְּתַח רַבִּי חֵיִיא וְאָמַר, (תהלים כב) לְמַנְצַחַת עַל אֵילַת
 הַשֶּׁחַר מְזֻמּוֹר לְדוֹד. מָאן אֵילַת הַשֶּׁחַר. דָּא
 כְּנַסַת יִשְׂרָאֵל. דְּאֶקְרִי (משלי ה) אֵילַת אַהֲבִים וַיַּעֲלַת
 חֵן. וְכִי אֵילַת הַשֶּׁחַר, וְלֹא כָּל יוֹמָא. אֶלָּא, אֵילַת:
 מַהֲהוּא אַתְר, דְּאֶקְרִי שֶׁחַר כְּמַה דְּאֵת אָמַר (הושע
 ו) בְּשֶׁחַר נָכוֹן מוֹצְאוֹ, וְדוֹד מְלְכָא עַל כְּנַסַת
 יִשְׂרָאֵל קֹאמַר דָּא, דְּהִיא לֹא אֲמָרָה כְּנַסַת יִשְׂרָאֵל
 דָּא (ס"א דאקרי אילת אהבים ויעלת חן והיא אתינא מההוא אתר דאקרי שחר

לשון הקודש

פְּתַח רַבִּי חֵיִיא וְאָמַר, (תהלים כב) לְמַנְצַחַת
 עַל אֵילַת הַשֶּׁחַר מְזֻמּוֹר לְדוֹד. מִי זֶה
 אֵילַת הַשֶּׁחַר? זֶה כְּנַסַת יִשְׂרָאֵל
 שְׁנַקְרָאת (משלי ה) אֵילַת אַהֲבִים וַיַּעֲלַת
 חֵן. וְכִי אֵילַת הַשֶּׁחַר, וְלֹא בְּכָל הַיּוֹם?
 אֶלָּא אֵילַת, מֵאוֹתוֹ מְקוֹם שְׁנַקְרָא שֶׁחַר,
 כְּמוֹ שְׁנַקְרָא (הושע ו) בְּשֶׁחַר נָכוֹן מוֹצְאוֹ.
 וְדוֹד הַמְּלֶכֶד אָמַר אֵת זֶה עַל כְּנַסַת
 יִשְׂרָאֵל, שְׁהִי לֹא אֲמָרָה כְּנַסַת יִשְׂרָאֵל
 אֵת זֶה (שְׁנַקְרָא אֵילַת אַהֲבִים וַיַּעֲלַת חֵן, וְהִיא בָּאָה מֵאוֹתוֹ

שְׁכַתוֹב בְּהָ (בראשית כז) בְּאֵר מַיִם חַיִּים,
 וְעַל זֶה אֲרִיץ צִיָּה וְעִנְיָ בְּלִי מַיִם כְּתוּב.
 אָמְרוּ רַבִּי חֵיִיא וְרַבִּי יוֹסִי, וְדָאֵי שְׁהַדְרִד
 תְּקִינָה לְפִנְיֵנוּ. נְכַסּוּ לְמַעְרָה וַיִּשְׁנּוּ.
 בַּחֲצוֹת הַלַּיְלָה שְׁמַעוּ אֵת קוֹל חַיּוֹת
 הַמְּדַבֵּר שְׁנוֹהֲמוֹת. הִתְעוֹרְרוּ. אָמַר רַבִּי
 חֵיִיא, הֲרִי עַת הִיא לְסַיְיעָא לְכַנְסַת יִשְׂרָאֵל
 שְׁמַשְׁבַּחַת אֵת הַמְּלֶכֶד. אָמְרוּ, כָּל אֶחָד
 וְאֶחָד יֹאמַר דְּבַר מְמַה שְׁשָׁמַע וַיִּדַע
 בַּתּוֹרָה. יִשְׁבוּ כְּלָם.

בְּמַה דַּאת אָמַר בְּשַׁחַר נְכוּן מוּצְאוֹ וְדוּר מַלְכָּא עַל בְּנֵסֵת יִשְׂרָאֵל קְאָמַר
(דא) מִשְׁמַע דְּכִתְיב עַל אֵילַת הַשַּׁחַר.

תָּא חַזִּי, בְּשַׁעְתָּא דְרַמְשׁ לִילְיָא, פְּתַחִין סְתִימִין
דְּעֵלְאִי וְתַתְּאִי מִשְׁתַּכְּחִי (ס"א מִשְׁתַּכְּבִּי), וְכָל
אִינוּן רְחִיקִין, מִתְעָרִין וְאִזְלִין וְשַׁטָּאן פֶּל עֲלֵמָא,
וּמְהַדְרִין עַל גּוּפֵי בְנֵי נְשָׂא, וְסַחְרֵי לְאַתְרֵיהוּ
וְלְעַרְסֵיהוּ. וְחַמָּאן דִּי יוֹקְנָא דְּמַלְכָּא קְדִישָׁא,
וּמִסְתַּפִּי. דְּהָא אַתְקֵפוּ בְּעַרְסֵיהוּ בְּמַלְי דְּשַׁמָּא
קְדִישָׁא. וּבְנֵי נְשָׂא, נִשְׁמַתְהוּן סְלָקִין פֶּל חַד וְחַד
בְּדַחֲזֵי לֵיהּ, וְהָא אוֹקְמוּהָ. וּכְפָא חוֹלְקִיהוּן
דְּצַדִּיקֵיָא, דְּנִשְׁמַתְהוּן סְלָקִין לְעֵילְא, וְלֹא מִתְעַכְּבֵי
בְּאַתְר אַחְרָא דְּלֹא אֲצַטְרִיךְ.

כִּד אַתְפְּלַג לִילְיָא, פְּרוּזָא קָאִים וּכְרִיז, וּפְתַחִין
פְּתִיהוּ. כִּדִּין רוּחָא חַד דְּסֵטֵר צְפוּן אַתְעַר,

לשון הקודש

וְרוּאִים אֶת דְּיוֹקָן הַמַּלְכָּה הַקְּדוּשָׁה
וּפּוֹחֲדִים, שְׁחַרֵי הַתְּחִזְקוּ בְּמִטּוֹתֵיהֶם
בְּדַבְרֵי הַשֵּׁם הַקְּדוּשׁ. וּבְנֵי אָדָם,
נִשְׁמַתְהֵם עוֹלוֹת כָּל אַחַת וְאַחַת כְּרָאוּ
לָהּ, וְהָרִי פְּרֻשָׁה. אֲשֶׁרֵי חֲלָקֵם שָׁל
הַצַּדִּיקִים שֶׁנִּשְׁמַתְהֵם עוֹלוֹת לְמַעְלָה
וְלֹא מִתְעַכְּבוֹת בְּמָקוֹם אַחֵר שֶׁלֹּא צְרִיךְ.
בְּשִׁנְחֻלְק הַלֵּילָה, הַכְּרוּז עוֹמֵד וּמְכַרִּיז,
וּנְפַתְחִים הַפְּתָחִים. אֲזִי רוּחַ אַחַת שָׁל

מִקּוֹם שְׁנִקְרָא שַׁחַר, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר (הוֹשֵׁעַ ו) בְּשַׁחַר נְכוּן מִצְאָה וְדוּר
הַמַּלְכָּה אָמַר אֵת זֶה עַל בְּנֵסֵת יִשְׂרָאֵל, מִשְׁמַע שְׁכַתּוּב
עַל אֵילַת הַשַּׁחַר.

בַּא רְאָה, בְּשַׁעָה שִׁינְרַד הַלֵּילָה, פְּתַחִים
הַסְּתוּמִים שָׁל עֲלִיוֹנִים וְתַחְתּוֹנִים
נְכַצְאִים (שׁוֹכְבִים), וְכָל אוֹתָם רְחוּקִים
מִתְעוֹרְרִים וְהוֹלְכִים וְשֹׁטִים בְּכָל
הָעוֹלָם, וּמְחַזְרִים עַל גּוּפוֹת בְּנֵי אָדָם
וְסוֹכְבִים לְמִקּוֹמוֹתֵיהֶם וְלְמִטּוֹתֵיהֶם,

וַאֲקִישׁ ^(דף כ"ב ע"א) בְּכִנּוּר דְדוֹד, וּמִנְגֵן מֵאֵלָיו. וְשִׁבַּחַת
לְמִלְכָּא, וְקוּדְשָׁא בְרוּךְ הוּא מִשְׁתַּעֲשַׁע בְּצַדִּיקֵי־א
בְּגִתָּא דְעֵדָן.

זִכְרָאָה חוֹלְקִיָּה מָאן דְּאִתְעַר בְּהָהוּא זְמַנָּא
וְאִשְׁתַּדַּל בְּאוּרֵי־תָא, וְכָל מָאן דְּקָאִים
בְּהָהוּא זְמַנָּא וְאִשְׁתַּדַּל בְּאוּרֵי־תָא, אִקְרִי חֲבֵרִיָּה
דְּקוּדְשָׁא בְרוּךְ הוּא וּכְנֶסֶת יִשְׂרָאֵל. וְלֹא עוֹד, אֱלֹא
דְּאֵלִין אִקְרוּן אַחִים וְרַעִים לִיָּה. דְּכִתְיִב, ^{(תהלים}
לְמַעַן אַחֵי וְרַעֵי אֲדַבְּרָה נָא שְׁלוֹם בְּךָ. וְאִקְרוּן ^{קכב)}
חֲבֵרִים בְּהַדִּי מִלְּאֲכִין עֲלָאִין, וּמִשְׁרֵי־יִין עֲלָאִין,
דְּכִתְיִב, ^(שיר השירים ח) חֲבֵרִים מִקְשִׁיבִים לְקוּלְךָ.

כִּד אָתִי יִמְכָּא, כְּרוּזָא קָאִים וְכָרִיז, וּפְתַחִין דְּסִטְר
דְּרוּזָא אֲתַפְתָּחוּ. וּמִתְעַרִּין כְּכַבִּים וּמִזְלוֹת,
וּפְתַחִין דְּרַחֲמִין אֲתַפְתָּחוּ. וּמִלְכָּא יְתִיב וְקָבִיל

לשון הקודש

עוד, אֱלֹא שְׁאֵלוּ נִקְרָאִים אַחִים וְרַעִים
שְׁלוֹ, שְׁכֵתוֹב ^(תהלים קכב) לְמַעַן אַחֵי וְרַעֵי
אֲדַבְּרָה נָא שְׁלוֹם בְּךָ. וְנִקְרָאִים חֲבֵרִים
שֶׁל הַמְּלָאכִים הָעֲלִיוֹנִים וְהַמְּחֻנּוֹת
הָעֲלִיוֹנִים, שְׁכֵתוֹב ^(שיר ח) חֲבֵרִים
מִקְשִׁיבִים לְקוּלְךָ.

בְּשִׁבְעָא הַיּוֹם, הַכְּרוּז עוֹמֵד וּמְכָרִיז,
וּפְתַחִים שְׁל צַד דְּרוּם נִפְתָּחִים,

צִפּוֹן מִתְעוֹרְרַת וּמְקִישָׁה בְּכִנּוּר דְדוֹד,
וּמִנְגֵן מֵאֵלָיו, וּמִשְׁבַּחַת אֶת הַמְּלָךְ,
וְהַקּוּדֹשׁ בְּרוּךְ הוּא מִשְׁתַּעֲשַׁע עִם
הַצַּדִּיקִים בְּגַן עֵדֵן.

אֲשֶׁרֵי חֲלָקוּ שְׁל מִי שְׁמִתְעוֹרֵר בְּאוֹתוֹ
זְמַן וְעוֹסֵק בַּתּוֹרָה, וְכָל מִי שְׁעוֹמֵד בְּאוֹתוֹ
זְמַן וְעוֹסֵק בַּתּוֹרָה, נִקְרָא חֲבֵרוֹ שְׁל
הַקּוּדֹשׁ בְּרוּךְ הוּא וּכְנֶסֶת יִשְׂרָאֵל, וְלֹא

תִּשְׁבְּחוּ. בְּדִין בְּנֶסֶת יִשְׂרָאֵל נִטְלָא לְאִינוּן מַלְיָן
 וְסִלְקָא. וְכָל אִינוּן חֲבֵרִים אַחֲדָן בְּגַדְפָּהָא, וּמַלְיָהּוּ
 אַתְיִין וְשִׁרְיִין בְּחִיקָא דְּמִלְכָּא. בְּדִין פְּקִיד מִלְכָּא,
 לְמַכְתָּב כָּל אִינוּן מַלְיָן.

וּבְסִפְרָא בְּתִיבוּ כָּל אִינוּן בְּנֵי הַיְכָלִיָּה, וְחוּטָא
 דְּחֶסֶד אֶתְמַשְׁדָּ עֲלֵיהוּ, דְּמַתְּהוּא
 חוּטָא אֶתְעֵטָר בַּר נָשׁ בְּעֵטְרָא דְּמִלְכָּא, וּמְנִיָּה
 דְּחֵלִין עֲלָאִין וְתַתָּאִין, הוּא עָאל בְּכָל תְּרַעֵי מִלְכָּא,
 וְלִית מָאן דְּיִמְחֵי בִידוּי. וְאַפִּילוּ בְּזַמְנָא דְּמֵאֲרִיחוּן
 דְּדִינָא קִיּוּמִין לְמִידָן עֲלָמָא, לָא דִּינִין עֲלֵיהּ
 דִּינָא. בְּגִין דְּהָא אֶתְרָשִׁים בְּרָשִׁימוּ דְּמִלְכָּא,
 דְּאֶשְׁתְּמוּדְעָא דְּאִיהוּ מַהִיכְלָא דְּמִלְכָּא, וּבְגִין דָּא
 לָא דִּינִין עֲלֵיהּ דִּינָא. וְכַּאֲדָּ חוּלְקִיחוּן דְּצַדִּיקִיָּא
 דְּמִשְׁתַּדְּלִי בְּאוּרִייתָא, וְכָל שְׁכָן בְּזַמְנָא דְּמִלְכָּא
 תְּאִיב עַל מַלְי דְּאוּרִייתָא.

לשון הקודש

וְחוּטָא שֶׁל חֶסֶד נִמְשָׁד עֲלֵיהֶם, שְׂמֵאוֹתוֹ
 חוּטָא מִתְעֵטָר אָדָם בְּעֵטְרַת הַמְּלָכָה, וּמִמְנוֹ
 פּוֹחֲדִים עֲלֵינוּנִים וְתַחְתּוֹנִים. הוּא נִכְנָס
 לְכָל שְׁעָרֵי הַמְּלָכָה, וְאִין מִי שִׁימְחָה בְּיָדוֹ.
 וְאַפִּילוּ בְּזַמֵּן שְׂבַעֲלֵי הַדִּין עוֹמְדִים לְדוֹן
 אֶת הָעוֹלָם, אִין דְּנִים עֲלֵיו דִּין, מִשׁוּם
 שְׁהָרֵי נִרְשָׁם בְּרָשָׁם שֶׁל הַמְּלָכָה, שְׁנוּדְעָ
 שֶׁהוּא מַהִיכֵל הַמְּלָכָה, וְלִכֵּן לָא דְּנִים עֲלֵיו

וּמִתְעוֹרְרִים כּוֹכְבִים וּמְזֻלוֹת, וּפְתַחֲוֵי
 הֶרְחָמִים נִפְתְּחִים, וְהַמְּלָךְ יוֹשֵׁב וּמִקְבֵּל
 תִּשְׁבָּחוֹת. אִזִּי בְּנֶסֶת יִשְׂרָאֵל נוֹטֶלֶת אֶת
 אוֹתָם דְּבָרִים וְעוֹלָה, וְכָל אוֹתָם חֲבֵרִים
 אַחוּזִים בְּכַנְפֵיהֶן, וְדְבָרֵיהֶם בָּאִים וְשׁוֹרִים
 בְּחִיק הַמְּלָכָה. אִזִּי מְצוּהַ הַמְּלָךְ לְכַתֵּב אֶת
 כָּל אוֹתָם הַדְּבָרִים.

וּבְסִפְרָא כְּתוּבִים כָּל אוֹתָם בְּנֵי הַיְכָלוֹ,

תָּא חַיִּי, רָזָא דְמַלְכָּה, לָא קַיִימָא בְּנִסְתַּיִשְׂרָאֵל
 קַמִּי מַלְכָּא אֵלָא בְּאוֹרֵייתָא. וְכָל זְמַנָּא
 דִּישְׂרָאֵל בְּאַרְעָא אֲשֶׁתְּדָלוּ בְּאוֹרֵייתָא. בְּנִסְתַּיִשְׂרָאֵל
 שְׂרָאֵת עֲמַהוֹן. פִּד אֲתַבְּטְלוּ מִמְּלִי
 אוֹרֵייתָא, לָא יִכְלָא לְקַיִימָא עֲמַהוֹן שִׁיעְתָּא חֲדָא.
 בְּגִינֵי כֵּךְ, בְּשִׁיעְתָּא דְכְּנִסְתַּיִשְׂרָאֵל אֲתַעֲרַת לְגִבֵּי
 מַלְכָּא בְּאוֹרֵייתָא, אֲתַתְּקִיף חִילָהָא, וּמַלְכָּא קַדִּישָׁא
 חֲדַי לְקַבְּלָא לָהּ.

וְכָל זְמַנָּא דְכְּנִסְתַּיִשְׂרָאֵל אֲתַת לְקַמִּי מַלְכָּא,
 וְאוֹרֵייתָא לָא אֲשֶׁתְּכַחַת עֲמָהּ, כְּבִיכּוּל תְּשִׁישׁ
 חִילָהָא. וְוִי לְאִינוּן דְּמַחְלָשִׁין חִילָא דְלַעִילָא, בְּגִינֵי
 כֵּךְ, וּפְאִין אִינוּן דְּמַשְׁתַּדְּלֵי בְּאוֹרֵייתָא, וְכָל שְׁכִין
 בְּהִיא שִׁיעְתָּא דְאַצְטְרִיךְ לְאַשְׁתַּתְּפָא בָּהּ בְּכְּנִסְתַּיִשְׂרָאֵל.
 בְּדִין קַדִּישָׁא בְּרִיךְ הוּא קְאָרִי עָלֵיהּ, (ישעיה

לשון הקודש

בשעה שבנסת ישראל מתעוררת למלך
 בתורה, מתחזק כחה, והמלך הקדוש
 שמח לקבל אותה.

וכל זמן שבנסת ישראל באה לפני
 המלך ואין התורה נמצאת עמה,
 כביכול תשש כחה. אזי לאותם
 שמחלישים את הכח שלמעלה. משום
 כך אשרי אותם שעוסקים בתורה, וכל
 שכן באותה שעה שצריך להשתתף עם

דין. אשרי חלקם של הצדיקים
 שמשתדלים בתורה, וכל שכן בזמן
 שהמלך תאב לדברי תורה.

בא וראה סוד הדבר, אין עומדת בנסת
 ישראל לפני המלך אלא בתורה, וכל
 זמן שיששראל בארץ התעסקו בתורה,
 בנסת ישראל היתה שרויה עמהם.
 כשהתבטלו מדברי תורה, לא יכלה
 לעמד עמהם שעה אחת. משום כך,

(מט) וַיֹּאמֶר לִי עַבְדִּי אַתָּה יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר בָּךְ אֶתְפָּאֵר.

רַבִּי יוֹסִי פָתַח וְאָמַר, (ישעיה כא) מִשָּׂא דוּמָה אֵלַי
 קוֹרָא מִשְׁעִיר שׁוֹמֵר מַה מְלִילָה שׁוֹמֵר מַה
 מְלִיל. הַאי קְרָא אוֹקְמוּהָ חֲבַרְיָיא, בְּכַמָּה אֲתֵר.
 אֲבָל מִשָּׂא דוּמָה, כָּל זְמַנִּין דִּישְׂרָאֵל אֲשַׁתְּכַחוּ
 בְּגָלוּתָא, אֲתִידַע זְמַנָּא וְקִצָּא דְלַהוֹן, וְזְמַנָּא וְקִצָּא
 דְהַהוּא גָלוּתָא. וְגָלוּתָא דְאָדוּם, הוּא מִשָּׂא דוּמָה,
 דְלֹא אֲתַגְלִיָּיא וְלֹא אֲתִידַע כְּאִינוּן אַחֲרֵינִין.

קְדָשָׁא בְּרִידָה הוּא אָמַר, אֵלַי קוֹרָא מִשְׁעִיר, קָלָא
 שְׁמַעְנָא בְּגָלוּתָא דְשְׁעִיר, אִינוּן דְדַחְקִי
 בִּינֵיהוּ, אִינוּן דְשַׁכְּבִי לְעַפְרָא. וּמַאי אָמַרִי. שׁוֹמֵר
 מַה מְלִילָה שׁוֹמֵר מַה מְלִיל אִינוּן תְּבַעֵן לִי עַל
 מַטְרוּנֵיתָא, מַה עַבְדִּית מִן מַטְרוּנֵיתָא דִּילִי.

לשון הקודש

גָלוּת. וְגָלוּת אָדוּם הוּא מִשָּׂא דוּמָה, שְׁלֹא
 הַתְגַּלָּה וְלֹא נוֹדַע בְּאוֹתָן הָאֲחֵרוֹת.
 הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא אוֹמֵר, אֵלַי קְרָא
 מִשְׁעִיר. קוֹל שְׁמַעְתִּי בְּגָלוּת שְׁעִיר, אוֹתָם
 שְׁדַחֲוִקִים בִּינֵיהֶם, אוֹתָם שְׁשׁוֹכְבִים
 בְּעַפְרָא. וּמַה הֵם אוֹמְרִים? שְׁמַר מַה
 מְלִילָה שְׁמַר מַה מְלִיל. הֵם תּוֹבְעִים אוֹתִי
 עַל הַגְּבִירָה, מַה עֲשִׂיתִי מִהַגְּבִירָה שְׁלִי.

בְּנֶסֶת יִשְׂרָאֵל. אֲזִי הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא
 קוֹרָא עָלָיו, (ישעיה מט) וַיֹּאמֶר לִי עַבְדִּי
 אַתָּה יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר בָּךְ אֶתְפָּאֵר.
 רַבִּי יוֹסִי פָתַח וְאָמַר, (שם כא) מִשָּׂא דוּמָה
 אֵלַי קְרָא מִשְׁעִיר שְׁמַר מַה מְלִילָה שְׁמַר
 מַה מְלִיל. אֵת הַפְּסוּק הַזֶּה בְּאֵרוֹ הַחֲבֵרִים
 בְּכַמָּה מְקוֹמוֹת. אֲבָל מִשָּׂא דוּמָה, כָּל
 הַפְּעָמִים שֵׁיִשְׂרָאֵל נִמְצְאוּ בְּגָלוּת, נוֹדַע
 הַזְּמַן וְהַקְּזָן שְׁלָהֶם, וְזְמַן וְקְזָן שֶׁל אוֹתָהּ

בְּרִין קָדְשָׁא בְּרִידְּהּ הוּא כְּנִישׁ לְפַמְלִיא דִּילִיהּ,
 וְאָמַר, חָמוּ בְּנֵי רְחִימֵי, דְּאֵינוּן דְּחִיקִין
 בְּגַלּוּתָא, וְשִׁבְקִין צַעְרָא דְּלַהוֹן, וְתַבְעִין לִי עַל
 מִטְרוּנֵיתָא. וְאָמְרִי, שׁוֹמֵר: אַנְתָּ דְּאֶקְרִי שׁוֹמֵר, אֲנִי
 הוּא שְׁמִירָה דִּילְךָ אֲנִי הוּא שְׁמִירָה דְּבֵיתְךָ. מַה
 מְלִילָה: מַה עֲבַדְתָּ מְלִילָה, חָכִי נִטְרַת לָהּ. מַה
 מְלִיל. דְּהָא לְזַמְנִין אֶתְקָרִי לִילָה, וְלְזַמְנִין אֶתְקָרִי
 לִיל, הָדָא הוּא דְּכַתִּיב, (שמות יב) לִיל שְׁמוּרִים הוּא.
 וְכַתִּיב הוּא הַלִּילָה הַזֶּה.

בְּרִין קָדְשָׁא בְּרִידְּהּ הוּא אָתִיב לִזְוֵן, הָא שְׁמִירָה
 דִּידִי אֲשַׁתְּכַח, דְּהָא אֲנָא זְמִין לְקַבְּלָהּ,
 וְלֹא אֲשַׁתְּכַחא בְּהָדָה, הָדָא הוּא דְּכַתִּיב אָמַר שׁוֹמֵר,
 הַהוּא דְּנָטִיר בֵּיתָא, אָתָּא בְּקָר וְגַם לִילָה. דְּהָא
 בְּקַדְמֵיתָא אֶסְתַּלֵּק לְעֵילָא לְעֵילָא, וְסָלִיק
 לְתַהוּא (ס"א אַתְר) בְּקָר דְּאֶזְדַּמֵּן בֵּית תְּדִירָא. הַשְׁתָּא

לשון הקודש

שְׁהָרִי לְפַעְמִים נִקְרָאת לִילָה וְלְפַעְמִים
 נִקְרָאת לִיל. זֶהוּ שְׁכַתוּב (שמות יב) לִיל
 שְׁמֹרִים הוּא, וְכַתוּב הוּא הַלִּילָה הַזֶּה.
אֲזִי הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא מְשִׁיב לָהֶם: הָרִי
 שְׁמִירְתִּי נִמְצָאת, שְׁהָרִי אֲנִי עֲתִיד לְקַבֵּל
 אוֹתָהּ וְלַחֲמָצָא עִמָּה. זֶהוּ שְׁכַתוּב אָמַר
 שְׁמֹר, אוֹתוֹ שְׁשׁוּמֵר אֶת הַבַּיִת, אָתָּא
 בְּקָר וְגַם לִילָה, שְׁהָרִי בְּהַתְחַלָּה הַסְתַּלֵּק

אֲזִי הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא מְכַנֵּס אֶת
 הַפְּמִלְיָא שְׁלוֹ וְאוֹמֵר: רְאוּ בְּנֵי אֱהוֹבִי,
 שְׁחַם דְּחֻקִּים בְּגַלּוּת וְעוֹזְבִים אֶת הַצַּעַר
 שְׁלָחֶם וּמְבַקְשִׁים מִמֶּנִּי עַל הַגְּבִירָה,
 וְאוֹמְרִים: שְׁמֹר - אֶתָּה שְׁנִקְרָא שׁוֹמֵר,
 אֵיפֹה הַשְׁמִירָה שְׁלָךְ? אֵיפֹה הַשְׁמִירָה
 שְׁל בֵּיתְךָ? מַה מְלִילָה - מַה עָשִׂיתָ
 מְלִילָה, כִּד שְׁמֹרְתָּ אוֹתָהּ! מַה מְלִילָה?

אָתָּא בְּקָר. הָא זְמִין לְאַתְחַבְּרָא בְּלִילָה. וְגַם לִילָה,
הָא זְמִינָא הִיא. אֲבָל בְּגִינִיכוֹן אֲתַעֲכְבוּ.

וְאִי אַתּוֹן בְּעָאן דָּא, עַל מַה אַתּוֹן מִתַּעֲכְבִּי, שׁוּבוּ.
שׁוּבוּ בְּתִשׁוּבָה. בְּדִין אַתְיוּ, אַתּוּ לְגַבְאִי, וְנִהְיִי
כְּלָא בְּמַדוּרָא חָדָא, וְכִלְנָא גִתּוּב לְאַתְרָנָא. חָדָא
הִיא דְכְּתִיב, (דברים ל) וְשָׁב יי' אֶלְהֵיךָ אֶת שְׁבוּתֶךָ,
וְהָשִׁיב לָא נְאֻמֵּר, (דף כ"ב ע"ב) אֶלָּא וְשָׁב. תְּרִין וְשָׁב וְשָׁב
כְּתִיב חָבָא. אֶלָּא, חַד לְכַנְסַת יִשְׂרָאֵל. וְחַד
לְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא. חָדָא הוּא דְכְּתִיב וְשָׁב יי'
אֶלְהֵיךָ אֶת שְׁבוּתֶךָ וְשָׁב וְקַבְּעֵךְ מִכָּל הָעַמּוּם.

פְּתַח הֵהוּא טִייעָא וְאָמַר, (איוב לח) בָּרֵן יַחַד כְּכִי
בְּקָר וַיִּרְיעוּ כָּל בְּנֵי אֱלֹהִים. תָּא חֲזִי, כִּד
קְדֻשָּׁא בְּרִיךְ הוּא אֲתִי לְאַשְׁתַּעֲשַׂעָא עִם צְדִיקֵינָא
בְּגִנְתָּא דְעֵדֶן, כָּל מַלְי דְעֵלְמָא תִּתְאַה (ס"א ע"א), וְכָל

לשון הקודש

וְשָׁב ה' אֶלְהֵיךָ אֶת שְׁבוּתֶךָ, וְהָשִׁיב לָא
נְאֻמֵּר, אֶלָּא וְשָׁב. פְּעַמִּים וְשָׁב וְשָׁב
כְּתוּב כָּאן. אֶלָּא אַחַד לְכַנְסַת יִשְׂרָאֵל,
וְאַחַד לְקוּדֻשׁ-בְּרוּךְ-הוּא. זֶהוּ שְׁפַתּוּב
וְשָׁב ה' אֶלְהֵיךָ אֶת שְׁבוּתֶךָ, וְשָׁב וְקַבְּעֵךְ
מִכָּל הָעַמּוּם.

פְּתַח אֹתוֹ סוּחַר וְאָמַר, (איוב לח) בָּרֵן יַחַד
כְּכִי בְּקָר וַיִּרְיעוּ כָּל בְּנֵי אֱלֹהִים. כָּא
רָאה, כְּשֶׁהַקּוּדֻשׁ בְּרוּךְ הוּא כָּא

לְמַעַלְהָ לְמַעַלְהָ, וְהַעֲלָה אֶת אוֹתוֹ (מקום)
בְּקָר שְׁמוֹזֶמֶן אֶעֱלוּ תְּמִיד. עֲכָשׁוּ אֲתָא
בְּקָר, וְהָרִי הוּא מְזֻמֵּן לְהַתְחַבֵּר עִם
הַלִּילָה. וְגַם לִילָה, הָרִי הִיא זְמִינָה, אֲבָל
בְּגִלְלָכֶם מִתַּעֲכְבִּים.

וְאִם אַתֶּם רוּעִים אֶת זֶה, עַל מַה אַתֶּם
מִתַּעֲכְבִּים? שָׁבוּ. שׁוּבוּ בְּתִשׁוּבָה. אִזּוּ
אַתְיוּ, כָּאוּ אֵלַי, וְנִהְיִה כְּלָנוּ בְּמַדוּר אַחַד,
וְכִלְנָנוּ נִשׁוּב לְמִקּוּמָנוּ. זֶהוּ שְׁפַתּוּב, (דברים

עֲלֵאִין וְתַתָּאִין מִתְעָרִין לְקַבְּלֶיהָ. וְכָל אֵילָנִי
 דְּבִגְנֹתָא דְעֵדֶן, פִּתְחֵי שְׁבַחָא לְקַבְּלֶיהָ. הָדָא הוּא
 דְּכַתִּיב, (דְּבַרֵי הַיָּמִים א טז) אֲזִי יִרְנְנוּ עַצִּי הִיעָר מִלְּפָנֵי יְיָ
 כִּי בָא. וְאַפִּילוּ עוֹפֵי דְאַרְעָא, כְּלָחוּ מִרְחֵשֵׁי שְׁבַחָא
 קַמֵּיהָ. כִּדִּין שְׁלַחֲזָבָא נָפֵק, וּבִטְשׁ בְּגִדְפוּי
 דְּתִרְנַגּוּלָא, וְקָרִי וְשַׁבַּח לְמַלְכָא קַדִּישָׁא. וְקָרִי לְבִנֵי
 נְשָׂא דִישְׁתַּדְלוּן בְּאוּרֵייתָא, וּבְשַׁבַּחָא דְמְאָרִיָּהוֹן,
 וּבְפוֹלְחָנֵיהָ. זַבְּאָה חוֹלְקִיָּהוֹן דְּמָאן דְּקִימִין
 מִעֶרְסֵיהוּ, לְאַשְׁתַּדְּלָא בְּאוּרֵייתָא.

כִּד אֲתֵי צַפְרָא, פִּתְחִין דְּדְרוּמָא נְפִתְחִין, וְתִרְעֵי
 דְאַסּוּתָא נָפְקִין לְעֵלְמָא, וְרוּחָא דְמִזְרַח
 אֲתַעַר, וְרַחֲמֵי אֲשַׁתְּכַחוּ, וְכָל אֵינּוֹן כְּכַבִּיא וּמְזִילֵי
 דְמִמֶּנּוּ תַּחֲזוּת שׁוֹלְטָנִיָּה דִּתְהֵי בְּקָר, כְּלָחוּ פִּתְחִין
 שְׁבַחָא וְזַמְרִין לְמַלְכָא עֲלָאָה. הָדָא הוּא דְכַתִּיב,

לשון הקודש

ובשבתו של אדונם ובעבודתו. אשרי
 חלקם של מי שעומדים ממשותיהם
 להשתדל בתורה.

כשפא הבקר, פתחי הדרום נפתחים,
 ושערי רפואה יוצאים לעולם, ורוח
 המזרח מתעוררת, ונמצאים רחמים,
 וכל אותם כוכבים ומזלות שממנים
 תחת שלטונו של הבקר הזה, כלם
 פותחים בשבת ומשפחים למלך העליון.
 זהו שכתוב בְּרֵן יְחַד כְּכַבִּי בְּקָר וַיְרִיעוּ

להשתעשע עם הצדיקים בגן עדן, כל
 דברי העולם הפתוחים (העליון), וכל
 העליונים והתחתונים מתעוררים בגגדו,
 וכל האילנות שגגן עדן פותחים בשבח
 כנגדו. זהו שכתוב (דברי הימים-א טז) אֲזִי יִרְנְנוּ
 עַצִּי הִיעָר מִלְּפָנֵי ה' כִּי בָא. וְאַפִּילוּ עוֹפוֹת
 הָאָרֶץ, כָּלֶם רוּחֵשִׁים שַׁבַּח לְפָנָיו. אֲזִי
 יוֹצֵאת שְׁלֵהֶבֶת וּמִכָּה בְּכַנְפֵי הַתִּרְנַגּוּל,
 והוא קורא ומשבח את המלך הקדוש,
 וקורא לבני אדם שישתדלו בתורה

בָּרֶן יַחַד כְּכִי בִקֵּר וַיִּרְעוּ כָּל בְּנֵי אֱלֹהִים, מִה
 בָּעָאן הָכָא בְּנֵי אֱלֹהִים, דְּאִינוּן מִזְמַנִּין תְּרוּעָה
 בְּהַאי בִקֵּר, וְהָא כָּל דִּינִין אֲתַעְבְּרוּ בְּזִמְנָא דְחֶסֶד
 אֲתַעַר בְּעֵלְמָא. אֲלָא וַיִּרְעוּ כָּל בְּנֵי אֱלֹהִים, הָא
 אֲתַבֵּר תּוֹקְפָא דְדִינִין קִשְׁיִין, אֲתַבֵּר חֵילָא דְלַחֲוֹן,
 כְּמַה דְאֵת אָמַר (ישעיה כד) רַעָה הַתְּרוּעָה אָרְץ.

וְכָל כֶּד, בְּגִין דְּהַאי בִקֵּר אֲתַעַר בְּעֵלְמָא, וְאֲבַרְהָם
 אֲתַעַר וְאֲתִי לְמַנְטַע אִשָּׁל בְּבֵאֵר שְׁבַע. מִלָּה
 דָּא הָכִי שְׁמַעְנָא לָהּ, בְּבֵאֵר שְׁבַע וְדָאִי,
 וְכַתִּיב (בראשית כא) וַיִּקְרָא שָׁם בְּשֵׁם יְיָ אֵל עוֹלָם.

פְּתַח חֲבֵרִיהַ טַיִיעָא וְאָמַר, (בראשית מד) הַבִּקֵּר אֹזֶר
 וְהָאֲנָשִׁים שְׁלַחוּ וְגו', מָאִי הַבִּקֵּר אֹזֶר. הָכִי
 אֹזֶלִיפְנָא, מִהוּ בִקֵּר. אֲלָא בְּזִמְנָא דְאֲתִי עֲפָרָא,
 וְדִינִין מִתְעַבְּרוּן, וְחֶסֶד בָּעָא לְאֲתַעָרָא, כָּל אִינוּן

לְשׁוֹן הַקּוּדֵשׁ

בְּעוֹלָם, וְאֲבַרְהָם מִתְעוֹרֵר וְכָא לְנִטְע
 אִשָּׁל בְּבֵאֵר שְׁבַע. אֵת הַדְּבָר הַזֶּה כֶּד
 שְׁמַעְתִּי, בְּבֵאֵר שְׁבַע וְדָאִי, וְכַתּוּב וַיִּקְרָא
 שָׁם בְּשֵׁם ה' אֵל עוֹלָם.

פְּתַח חֲבֵרוֹ הַסּוֹחֵר וְאָמַר, הַבִּקֵּר אֹזֶר
 וְהָאֲנָשִׁים שְׁלַחוּ וְגו'. מִה זֶה הַבִּקֵּר אֹזֶר?
 כֶּד לְמַדְנֹו, מִה זֶה בִקֵּר? אֲלָא בְּזִמְנָא שְׁבַע
 הַבִּקֵּר וְהַדִּינִים עוֹבְרִים וְחֶסֶד רוּעָה

כָּל בְּנֵי אֱלֹהִים. מִה עוֹשִׂים כָּאֵן בְּנֵי
 אֱלֹהִים, שְׁהֵם מִזְמַנִּים תְּרוּעָה בְּבִקֵּר
 הַזֶּה? וְהָרִי כָּל הַדִּינִים הָעֹבְרוֹ בְּזִמְנָן
 שְׁחֶסֶד מִתְעוֹרֵר בְּעוֹלָם? אֲלָא וַיִּרְעוּ כָּל
 בְּנֵי אֱלֹהִים, הָרִי נִשְׁבֵּר תַּקֵּף הַדִּינִים
 הַקְּשִׁיִּים, נִשְׁבֵּר כַּחֵם, כְּמוֹ שְׁנֵאמַר (ישעיה
 כד) רַעָה הַתְּרוּעָה הָאָרְץ.

וְכָל כֶּד, מִשּׁוּם שֶׁהַבִּקֵּר הַזֶּה הַתְּעוֹרֵר

דְּאֵתְיִין מִסְטָרָא דָּא, מִבְּקָרִי (ס"א מִפְּקָדִי) לְאֵתְרִייהוּ,
 לְזַמְנָא בְּרַכָּאן לְעֵלְמָא. וְדָא הוּא הַבְּקָר אֹזֶר, דְּהָא
 רַחֲמֵי מִתְיַשְׁבֵּי לְעֵלְמָא, וְחֶסֶד קָאִי בְּאֵתְרִיהּ, כְּדִין
 הוּא בְּקָר אֹזֶר. וּבְתִיב (בראשית א) וַיֵּרָא אֱלֹהִים אֶת
 הָאֹזֶר כִּי טוֹב.

תָּא חַזִּי, כִּלְא הוּא בְּדַרְגִין יְדִיעָן. לִילְיָא, הָא
 יְדִיעָא. בְּקָר אֹזֶר, הָא יְדִיעָא, וְהוּא דְרָגָא
 עֲלָאָה דְאֶשְׁתַּכַּח בֵּיהּ תְּדִירָא. אִימְתִי. כִּד נְהִיר
 שְׁמֵשָׁא. שְׁמֵשָׁא יְדִיעָא, וְהוּא דְרָגָא עֲלָאָה, דְּמִבְּסָם
 לְכִלְא, וְנְהִיר לְכִלְא, כְּמָה דְאֵת אָמַר, (תהלים פד) כִּי
 שָׁמֶשׁ וּמִינן יְיָ אֱלֹהִים. וְהֵאֵי בְּקָר אֹזֶר, נְהִיר
 מִשְׁמֵשָׁא, וְדָא נְהִיר לְלִילְיָא. בְּגִין כֵּן, כִּלְא תְּלִיָא
 דָּא בְּדָא. וְהֵאֵי בְּקָר אֹזֶר כִּד אֶתְעַר, כֹּל בְּנֵי
 עֵלְמָא אֶתְאַחְדָן בְּאַחְדוּתָא בְּחֵדוּתָא, וּמִשְׁתַּכַּחִי
 בְּעֵלְמָא, וְהִשְׁתָּא הָא נְהִיר יִמְמָא, עֵידָן רְעוּתָא
 הוּא, לְמַחְדָּ בְּאֹרְחָא.

לשון הקודש

הלילה - הרי ידוע. בקר אור - הרי
 ידוע, והוא דרגה עליונה שנמצאת בו
 תמיד. מתי? כשמאירה השמש. השמש
 ידוע, והיא דרגה עליונה שמבשמת את
 הכל ומאירה לכל, כמו שנאמר (תהלים פד)
 כי שמש ומינן ה' אלהים. והבקר אור הזה
 מאיר מהשמש, וזהו מאיר ללילה, ולכן

להתעורר, כל אותם שבאים מהצד הזה,
 מבקרים (פוקדים) את מקומותיהם לזמן
 ברכות לעולם. וזהו הבקר אור, שהרי
 הרחמים מתישבים לעולם, והחסד בא
 אחריו, אזי הוא בקר אור. ובתוב, וירא
 אלהים את האור כי טוב.
 בא ראה, הכל הוא בדרגות ידועות.

בְּרִיכוֹ לֹזֵן רַבִּי תֵּיִיא וְרַבִּי יוֹסִי, וְנִשְׁקוּ לֹזֵן
 בְּרִישׁוּיָהוּ, וְשִׁדְרוּ לֹזֵן. אָמַר רַבִּי תֵּיִיא
 לְרַבִּי יוֹסִי, בְּרִידְ רַחֲמֵנָא, דִּתְקִין אֲרַחֲנָא קַמָּן, וְדָאִי
 קִדְשָׁא בְּרִידְ הוּא שְׁדַר לֹזֵן גַּבְּן. וּפְאִין אִינוּן
 דְּמִשְׁתַּדְּלִי בְּאוֹרֵייתָא, וְלֹא אֲרַפִּין מִינָהּ שַׁעֲתָא
 חָדָא. נִפְקוּ רַבִּי תֵּיִיא וְרַבִּי יוֹסִי, וְאֶזְלוּ לְאַרְתֵּייהוּ.
 אָמַר רַבִּי יוֹסִי, וְדָאִי רַחֲמֵינָא דְּלִפְאִי קִשְׁיִר בְּאֵלִין
 טִייעִי. אָמַר רַבִּי תֵּיִיא, לָא תַּוּוּחֵנָא עַל דָּא, דְּהָא
 בְּיוֹמוֹי דְּרַבִּי שְׂמַעוֹן, אֶפְּלוּ עֲפְרֵי שְׂמַיָּא מְרַחֲשׁוּן
 חֲכַמְתָּא, דְּהָא מְלוֹי אֲשַׁתְּמוּדְעָן לְעִילָא וְתַתָּא.

פְּתַח רַבִּי תֵּיִיא וְאָמַר, (דברים לא) וַיֹּאמֶר יי' אֵל מֹשֶׁה
 הֲנֵךְ שׁוֹכֵב עִם אֲבוֹתֶיךָ וְגו'. תָּא חַזִּי, כֹּל
 זְמַנָּא דְּהוּא מֹשֶׁה קַיָּים בְּעַלְמָא, הוּא מְמַחֵי בִּידֵייהוּ

לשון הקודש

שְׂמִשְׁתַּדְּלִים בַּתּוֹרָה וְלֹא מְרַפִּים מִמֶּנָּה
 שְׁעָה אַחַת. וַיֵּצְאוּ רַבִּי תֵּיִיא וְרַבִּי יוֹסִי
 וְהִלְכוּ לְדַרְפָּם. אָמַר רַבִּי יוֹסִי, וְדָאִי
 אֶהְבֵּת לִבִּי קְשׁוּרָה בְּסוֹחְרִים הִלְלוּ. אָמַר
 רַבִּי תֵּיִיא, לֹא תַמְהַתֵּי עַל זֶה, שְׁהָרִי
 בִּימֵי רַבִּי שְׂמַעוֹן אֶפְּלוּ עֲפְרֵי הַשָּׁמַיִם
 מְרַחֲשׁוֹת חֲכָמָה, שְׁהָרִי דְּבָרָיו נוֹדְעִים
 לְמַעְלָה וְלַמַּטָּה.

פְּתַח רַבִּי תֵּיִיא וְאָמַר, (דברים לא) וַיֹּאמֶר ה'
 אֵל מֹשֶׁה הֲנֵךְ שׁוֹכֵב עִם אֲבוֹתֶיךָ וְגו'. כֹּא

הַכֹּל תְּלוּי זֶה בְּזֶה. וְהַבְּקָר אֹרֵחַ הַזֶּה,
 כְּשֶׁהוּא מִתְעוֹרֵר, כֹּל בְּנֵי הָעוֹלָם
 מִתְאַחֲדִים בְּאַחֲדוּת וּבְשִׂמְחָה, וְהֵם
 נִמְצָאִים בְּעוֹלָם. וְכַעַת הָרִי מְאִיר הַיּוֹם,
 עַת רְצוֹן הוּא לְלַבֵּת בְּדַרְדָּר.

בְּרַכּוֹ אוֹתָם רַבִּי תֵּיִיא וְרַבִּי יוֹסִי, וְנִשְׁקוּ
 לָהֶם בְּרָאשֵׁיהֶם וְשִׁלְחוּ אוֹתָם. אָמַר רַבִּי
 תֵּיִיא לְרַבִּי יוֹסִי, בְּרוּךְ הַרְחֵמָן שְׂתַלְמֵן
 דְּרַבְּנֵנוּ לְפָנֵינוּ, וְדָאִי הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא
 שִׁלַּח אוֹתָם אֵלֵינוּ. אֲשֶׁרִי אוֹתָם

דְּיִשְׂרָאֵל, בְּגִין דְּלֹא יִשְׁתַּכְּחוּן בְּחַיּוּבָא קָמִי קְדָשָׁא
 בְּרִיךְ הוּא וּבְגִין דְּמִשָּׁה אֲשַׁתְּכַח בִּינֵיהוּ לֹא יְהֵא
 כְּתֵהוּא דָּרָא עַד דָּרָא דִּי יְתִי מְלָפָא מְשִׁיחָא דִּיחֲמוּ
 יִקְרָא דְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא פְּוֹתֵיהוּ דְאֵינוּן אֲתִדְבְּקוּ
 מֵה דְלֹא אֲתִדְבְּקוּ דְרִין אַחֲרֵינוּן.

דְּתַנִּינוּן, חֲמָאת שְׂפַחַה חָדָא עַל יַמָּא, מַה דְּלֹא
 חֲמָאת עֵינָא דִּיחֻזְקָאֵל נְבִיאָה. אִי אֵינוּן
 אֲתִדְבְּקוּ כָּל בְּדַ, נְשִׁיחוּן דְּיִשְׂרָאֵל כָּל שְׁכֵן. בְּנֵייהוּ
 כָּל שְׁכֵן. גּוֹבְרִין כָּל שְׁכֵן. סְנֵהֲדִרִין כָּל שְׁכֵן.
 נְשִׁיאִים כָּל שְׁכֵן, וְכָל שְׁכֵן נְבִיאָה עֲלָאָה מְהִימְנָא
 מְשָׁה, דְאֵיהוּ עַל כִּלְא. וְהַשְׁתָּא אֵלִין טַיְעֵי מְדַבְּרָא
 מְרַחֲשִׁין חֲכַמְתָּא כָּל בְּדַ, כָּל שְׁכֵן חֲכִימֵי דָּרָא, כָּל
 שְׁכֵן אֵינוּן דְּקִיּוּמֵי קַמִּיה דְּרַבִּי שְׁמַעוֹן, וְאוֹלְפֵי
 מִינֵיהּ בְּכָל (דף כ"ג ע"א) יוֹמָא. כָּל שְׁכֵן וְכָל שְׁכֵן רַבִּי
 שְׁמַעוֹן דְּהוּא עֲלָאָה עַל כִּלְא.

לשון הקודש

שְׁשֵׁנִינוּ, רֵאתָה שְׂפַחַה עַל הַיָּם מַה
 שְׁלֹא רֵאתָה עֵינוּ שֶׁל יְחֻזְקָאֵל הַנְּבִיא. אִם
 הֵם כָּל בְּדַ נְדַבְּקוּ, נְשׁוֹת יִשְׂרָאֵל כָּל שְׁכֵן,
 בְּנֵיהֶם כָּל שְׁכֵן, וְהַגְּבָרִים כָּל שְׁכֵן,
 הַסְּנֵהֲדִרִין כָּל שְׁכֵן, הַנְּשִׁיאִים כָּל שְׁכֵן,
 וְכָל שְׁכֵן הַנְּבִיא הַעֲלִיּוֹן הַנְּאָמֵן מְשָׁה,
 שֶׁהוּא עַל הַכֹּל. וְעַתָּה אֵלּוּ סוֹחֲרֵי הַמְּדַבֵּר
 רוֹחֲשִׁים כָּל בְּדַ הַרְבֵּה חֲכָמָה, כָּל שְׁכֵן

רֵאתָ, כָּל זְמַן שְׁמִשָּׁה הָיָה קִיָּם בְּעוֹלָם,
 הָיָה מוֹחָה בִּידֵי יִשְׂרָאֵל, כְּדֵי שְׁלֹא יִמְצְאוּ
 בְּחֵטָא לְפָנֵי הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא. וּמִשׁוּם
 שְׁמִשָּׁה נִמְצְאָ בִּינֵיהֶם, לֹא יְהִיה בְּמוֹ
 אוֹתוֹ הַדּוֹר עַד הַדּוֹר שְׁיָבֵא הַמֶּלֶךְ
 הַמְּשִׁית, שְׁיִרְאוּ אֶת כְּבוֹד הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ
 הוּא כְּמוֹתָם, שֶׁהֵם נְדַבְּקוּ מֵה שְׁלֹא
 נְדַבְּקוּ דוֹרוֹת אַחֲרֵיהֶם.

בְּתַר דְּמִית מֹשֶׁה, מַה כְּתִיב, (דברים לא) וְקָם הָעָם
 תְּהֵא וְזָנָה וְגו'. כִּן, וְוִי לְעֵלְמָא כַּד יִסְתַּלַּק
 מִנְיָה רַבִּי שְׁמַעוֹן, דְּמִפּוּעֵי דְחֲכַמְתָּא יִסְתַּתְמוּ
 מִעֵלְמָא, וְיִבְעֵי בַר נָשׁ מְלָח דְחֲכַמְתָּא, וְלֹא יִשְׁבַּח
 מָאן דְּיִימָא, וְטַעֲאן כָּל עֵלְמָא בְּאוֹרֵייתָא, בְּגִין דְּלֹא
 יִשְׁתַּבַּח בִּינֵיהוּ, מָאן דְּאִתְעַר בְּחֲכַמְתָּא. עַל הַהוּא
 זְמַנָּא כְּתִיב, וְאִם כָּל עַדְת יִשְׂרָאֵל יִשְׁגּוּ. וְאִם יִשְׁגּוּ
 בְּאוֹרֵייתָא, וְלֹא יִנְדַּעוֹן אוֹרְחָהָא, בְּמֵאי הוּא, בְּגִין
 וְנַעְלָם דְּבַר מַעֲיָנֵי הַקְּהָל, דְּלֹא יִשְׁתַּבַּח מָאן דְּיַדַּע
 לְגַלְאָה עֲמִיקְתָּא דְּאוֹרֵייתָא וְאוֹרְחָהָא. וְוִי לְאִינּוֹן
 דְּרִין דְּמִשְׁתַּבַּחֵי כְּדִין בְּעֵלְמָא.

אָמַר רַבִּי יְהוּדָה, זְמִין קְדָשָׁא בְּרוּךְ הוּא לְגַלְאָה
 רְזִין עֲמִיקִין דְּאוֹרֵייתָא, בְּזְמַנָּא דְּמַלְכָּא
 מְשִׁיחָא, בְּגִין (ישעיה יא) דְּמַלְאָה הָאָרֶץ דַּעַה אֶת יְיָ

לשון הקודש

מי שמתעורר בחכמה. על אותו זמן
 כתוב, ואם כל עדת ישראל ישגו. ואם
 ישגו בתורה ולא ידעו את דרכיה, במה
 זה? משום שנעלם דבר מעיני הקהל,
 שלא ימצא מן שידע לגלות עמקות
 התורה ודרכיה. אוי לאותם הדורות
 שימצאו אז בעולם.

אמר רבי יהודה, עתיד הקדוש ברוך
 הוא לגלות רזים עמקים של התורה בזמן
 שיבא מלך המשיח, משום (ישעיה

חכמי הדור, כל שכן אלו שעומדים לפני
 רבי שמעון ולומדים ממנו בכל יום. כל
 שכן, וכל שכן רבי שמעון, שהוא עליון
 על הכל.

אחר שמת משה, מה כתוב? וקם העם
 תהא וזנה וגו'. כן, אוי לעולם בשיסתלק
 ממנו רבי שמעון, שמעינות החכמה
 יסתתמו מן העולם, וירצה אדם דבר
 חכמה ולא ימצא מי שיאמר, וכל העולם
 טועים בתורה, משום שלא ימצא ביניהם

בַּמִּים לַיָּם מְכַסִּים. וּכְתִיב, (ירמיה לא) וְלֹא יִלְמְדוּ עוֹד
אִישׁ אֶת רֵעֵהוּ וְאִישׁ אֶת אָחִיו לֵאמֹר דַּעוּ אֶת יְיָ
כִּי כוֹלֵם יִדְעוּ אוֹתִי לְמַקְטָנִם וְעַד גְּדוֹלָם אֲמֵן כֵּן
יְהִי רְצוֹן.

אֲשֶׁר נָשִׂיא יַחֲטָא וְעָשָׂה אַחַת וְגו' בַּשְּׁנֵינָה
וְאֲשֵׁם. (ויקרא ד) תֵּאֲנִי רַבִּי יִצְחָק, מָאִי שְׁנָא
בְּכָל אֲתֵר דְּכְתִיב בְּהוּ וְאִם, כְּמָה דְאַתְּ אֲמַר אִם
הִכְהִן הַמְּשִׁיחַ יַחֲטָא. וְאִם כָּל עֵדֶת יִשְׂרָאֵל יִשְׁנֹגוּ,
וְהָכָא אֲשֶׁר נָשִׂיא יַחֲטָא, וְלֹא כְתִיב וְאִם נָשִׂיא
יַחֲטָא, מָאִי קָא מִיִּרִי.

אֵלָּא, אֵלֵין כְּהֵנָּא לָא מִשְׁתַּכְּחִי הָכִי בְּחַטָּאתָה,
דְּהָא כְּהֵן נָטִיר גְּרַמְיָה תְּדִירָא, בְּגִין
דְּמָטוּלָא דְמֵאֲרִיָּה עָלֶיהָ בְּכָל יוֹמָא, וּמָטוּלָא
דְיִשְׂרָאֵל בְּלָהוּ, וּמָטוּלָא דְכָל חַד וְחַד, וְעַל דָּא

לשון הקודש

שנאמר אם הכהן המשיח יחטא, ואם כל
עדת ישראל ישננו, וכאן אשר נשיא
יחטא, ולא כתוב ואם נשיא יחטא? מה
זה אומר?

אלא, שהכהנים הללו אינם נמצאים כד
בחטא, שהרי הכהן שומר את עצמו
תמיד, משום שמשאו של אדונו עליו
בכל יום, והמשא של כל ישראל,

שמלאה הארץ דעה את ה' במים לים
מכסים. וכתוב (ירמיה לא) ולא ילמדו עוד
איש את רעהו ואיש את אחיו לאמר דעו
את ה' כי כולם ידעו אותי למקטנם ועד
גדולם, אמן כן יהי רצון.

אשר נשיא יחטא ועשה אחת וגו'
בשננה ואשם. שנה רבי יצחק, מה שונה
שבכל מקום כתוב בהם ואם, כמו